

НАУКОВЕ ЖИТТЯ

Г. І. Батичко

КОНФЕРЕНЦІЯ – 2015: НОВИЙ ДИСКУРС ІНФОРМАЦІЙНО-КУЛЬТУРНОЇ ПРОБЛЕМАТИКИ

Протягом останніх семи років проведення науково-практичної конференції на базі кафедри культурології та інформаційної діяльності Маріупольського державного університету стало вже доброю традицією. Започаткування цієї традиції було пов'язано з проведенням в 2009 році науково-практичної конференції регіонального рівня «Проблеми формування інформаційної культури особистості», учасниками якої стали студенти та молоді науковці Сходу України. На сьогодні щорічна конференція в м. Маріуполь, яка за цей час пройшла шлях від регіональної до Міжнародної, стала важливим елементом наукової комунікації, надала можливість окреслити найбільш важливі та болючі проблеми, провідною серед яких є стабілізація суспільного розвитку в нестабільному світі.

Не випадково, що в 2015 році відбувся своєрідний «ребрендінг» комунікативного заходу. Для обговорення була запропонована проблема сталого розвитку суспільства в інформаційно-культурному дискурсі: «Інформація і культура в забезпеченні сталого розвитку людства». Як свідчить кількість доповідей, заявлених на конференцію (сто п'ять), означений ракурс висвітлення проблеми сталого розвитку є актуальним, оскільки віддзеркалює нагальні потреби сьогодення.

З часу проголошення концепції сталого розвитку як такого, що «задовольняє вимогам сучасності, не ставлячи під загрозу можливість майбутніх поколінь задовольняти свої потреби» (доповідь Брунтланд «Наше загальне майбутнє» 1987 року) пройшло вже майже 30 років, але концепція все ще лишається здебільшого теоретичною моделлю. Не випадково провідною тезою конференції ООН «Ріо плюс двадцять» (2012 рік), що була присвячена обговоренню проблеми сталого розвитку в контексті реалізації «Декларації Ріо» (підсумкового документу конференції ООН 1992 року, присвяченої оточуючому середовищу і розвитку так званій Саміт Землі) став вислів Президента Бразилії Ділми Ресейф: «Ціна бездіяльності сьогодні вища за ціну кроків в ім'я майбутнього».

Вкрай повільне просування шляхом створення моделі оптимального використання природних ресурсів є ознакою не сформованості світоглядної системи, онтологічної основи впровадження концепції сталого розвитку. Першочерговими завданнями сьогодення є створення балансу між потребами та свідомим обмеженням, як прояву відповідального ставлення особистості щодо спільного майбутнього, підвищення уваги дообґрунтованої й усвідомленої зміни ціннісних настанов, як на особистісному, так і на суспільному рівнях. Забезпечення сталого розвитку, як динамічного просування в окресленому спільними інтелектуальними зусиллями напрямку, вимагає підвищення уваги до культури, важливого чинника соціалізації

особистості, потужного механізму інтеграції та, врешті-решт, засобу міжпоколінної трансляції соціального досвіду. В цьому сенсі культура, як складна знакова система, може стати своєрідним особистим та суспільним захистом, оскільки створення ідеально-образної моделі світу дозволяє сприймати його як впорядковану і структуровану інформацію, що є передумовою для відчуття причетності кожного окремого індивіда до вирішення сьогоденних завдань, так званих викликів ХХІ століття. В цьому сенсі конференція за заявленою проблематикою має всі шанси стати важливим щорічним заходом, своєрідним майданчиком для обговорення і вироблення нових підходів до вирішення нагальних потреб, окреслення шляхів популяризації концепції сталого розвитку в молодіжному середовищі.

В конференції-2015 взяли участь понад 150 учасників, з них 5 докторів наук, професорів; 24 кандидати наук (в т.ч. 20 доцентів); докторанти, аспіранти, студенти як України, так і зарубіжжя (Польща, Білорусь, Італія, Болгарія).

В своєму вітальному слові на пленарному засіданні Яцек Курчевський, завідувач кафедри соціології та антропології звичаїв та права Варшавського університету,

професор Інституту прикладних суспільних наук, наголосив, що налагодження культурної комунікації, культивування енергії любові може стати єдиним виходом з кризової ситуації, особливо коли мова йде про поліетнічні регіони. Акцентування уваги саме на цій тезі надало початку конференції оптимістичного забарвлення, не зважаючи на українські реалії і «прифронтовий статус» м. Маріуполя.

На пленарному засіданні зі стендовими доповідями виступили п'ять учасників. В доповіді завідувача кафедри культурології та інформаційної діяльності МДУ, доцента Батичко Г.І. була окреслена проблема сутності інформаційно-культурної складової концепції сталого розвитку людства. Аналізу механізмів пропаганди та контрпропаганди була присвячена доповідь доцента кафедри міжнародних відносин і зовнішньої політики Пахоменка С.П. Проблемі застосування інформаційних технологій як засобу формування свідомості громади прсвятив виступ на пленарному засіданні голова громадської організації м. Маріуполь «Ініціативна група «Разом!». Особливості структурної своєрідності концепту «Соціокультурний світ» розглянув під час виступу докторант Житомирського державного університету доцент С. В. Янковський.

В доповіді аспіранта кафедри культурології та інформаційної діяльності Д. С. Вороніка була окреслена проблема візуалізації культурного героя на прикладі розвитку українського кінематографу останнього десятиліття.

Обговорення заявленої проблематики відбувалося в межах п'яти секцій («Проблеми впровадження стандартів сталого розвитку людства», «Традиції як чинник сталого розвитку суспільства», «Проблема модернізації документно-інформаційного забезпечення управління», «Мультимедійні комунікації в сучасному суспільстві», «Інформаційні чинники становлення громадського самоврядування»).

Серед науковців-початківців було проведено конкурс на кращу доповідь. Приємно зазначити, що серед переможців – студенти маріупольських вищів. Участь молодих науковців-початківців та досвідчених метрів створила передумови для формування нових завдань особистих досліджень, розширила коло проблем. За результатами роботи секцій видано збірку доповідей, ознайомитися з якими можна на офіційному сайті МДУ (mdu.in.ua), що пролонгує науковий діалог, отже і створює перспективи для подальших досліджень.

Серед найважливіших компетенцій, необхідних для успішного професійного становлення в ХХІ столітті: комунікація, мультикультурність і відкритість та вміння застосовувати інформаційні технології, що дозволяє системно підходити до вирішення проблем в умовах невизначеності. Всі ці компетенції неможливо сформувати протягом лише студіювання. Свідоме ставлення до траєкторії індивідуального розвитку, як частини суспільного життя, може стати запорукою не тільки індивідуальної успішності, а й забезпечити сталий розвиток людства в цілому. Саме тому проблема, що обговорювалася на конференції в м. Маріуполі, має величезні перспективи. Маю надію, що наступний рік окреслить нові дискурси її розгляду, а залучення до обговорення європейської наукової спільноти дозволить виробити ті підходи, що сприятимуть реалізації основних настанов сталого розвитку людства в інформаційно-культурній сфері.

УДК 93:929Свє(045)

Ю. М. Нікольченко, С. Є. Орехова

КРУГЛИЙ СТІЛ, ПРИСВЯЧЕНИЙ 100-РІЧЧЮ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ВИДАТНОГО УКРАЇНСЬКОГО АРХЕОЛОГА, ІСТОРИКА, КРАЄЗНАВЦЯ І МУЗЕЄЗНАВЦЯ, ДОКТОРА ІСТОРИЧНИХ НАУК І.К. СВЄШНІКОВА

Аналізуються матеріали круглого столу, присвяченого 100-річчю від дня народження видатного українського археолога, історика, краєзнавця і музеєзнавця, доктора історичних наук І. К. Свєшнікова, який відбувся 19 жовтня 2015 р. на історичному факультеті Маріупольського державного університету. У засіданні круглого столу взяли участь викладачі і студенти університету, наукові працівники Маріупольського краєзнавчого музею, учні загальноосвітніх шкіл і журналісти Маріуполя.

Ключові слова: *Маріупольський державний університет, історичний факультет, круглий стіл, Ігор Кирилович Свєшніков, життя і творчий шлях вченого, археологія, історія, краєзнавство, музеєзнавство, наукова спадщина вченого.*

19 жовтня 2015 р. минуло сто років від дня народження відомого українського вченого – археолога, історика, краєзнавця і музеєзнавця, доктора історичних наук І. К. Свєшнікова. Його доміантним науковим інтересом, як археолога, понад 45 років залишалася бронзова доба (III–II тис. н.е.) – один з найскладніших періодів давньої історії України.

Не випадково результати багаторічних розкопок об'єктів, залишених населенням кінця енеоліту – початку бронзової доби Передкарпаття, Поділля і Волині, що включали у себе питання господарської діяльності, суспільних відносин, вірувань і